

Ἔτος ΣΤ'.

ΕΝ ΣΜΥΡΝῃ 1878.

Φυλ. Δ'.

ΠΕΡΙ ΚΟΣΜΟΓΟΝΙΑΣ, ΚΑΤΑΚΛΥΣΜΟΥ, ΚΤΛ. ΠΑΡ' ΟΘΩΜΑΝΟΙΣ.

Ὀλίγιστοι τῶν ἡμετέρων ἡσχολήθησαν περὶ τὴν ὀθωμανικὴν φιλολογίαν, ἱστορίαν, φιλοσοφίαν, νομοθεσίαν, κτλ., καὶ οὗτοι δ' ἐν πρώτῳ, ἐνῷ ἐκ τῶν ξένων πλεῖστοι ὅσοι πολλὰ καὶ καλὰ ἔγραψαν, ἦτοι ὁ ἐκ Βλαχίας Καντεμὶρ, ὁ Αὐστριακὸς διπλωμάτης *Hammer*, ὁ Γερμανὸς *Zinkeisen*(α), ὁ Ἀρμενοκαθολικὸς *Mouradgea d' Ohson*, καὶ ἄλλοι. Ὁ Μουρατζᾶς μάλιστα, κάτοχος τῶν ἀνατολικῶν γλωσσῶν, διερμηνεὺς ἐπὶ

(α) Ἱστορία τοῦ Ὀθωμανικοῦ Κράτους ἐν Εὐρώπῃ. Σκοπὸς δὲ ταύτης τῆς ἱστορίας εἶναι αἱ σχέσεις τοῦ ὀθωμανικοῦ κράτους πρὸς τὰς εὐρωπαϊκὰς δυνάμεις· δυστυχῶς ὅμως, θανόντος τοῦ ἀνδρός, τὸ πολύτιμον τοῦτο σύγγραμμα ἔμεινεν ἀτελές.

(ΟΜΗΡΟΣ ΦΥΛ Γ.)

πολλὰ ἔτη καὶ κατόπιν ἐπιτετραμμένος τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει σουλδικῆς πρεσβείας, συνέγραψε πολύτιμον ἐξ 8 τόμων σύγγραμμα περὶ νομοθεσίας τῶν Ὀθωμανῶν, περὶ διοικήσεως, κτλ., ἀληθὴ ὁπσαιρὴν γνώσεων καὶ ἐπιστήμης. Ἐκ τοῦ συγγράμματος δὲ τούτου κυρίως βοηθούμενοι, προτιθέμεθα νὰ παράσχωμεν τοῖς ἀναγνώσταις τοῦ *Ὁμήρου* ποικίλην ἔλην περὶ τῆς ἱστορίας, νομοθεσίας, διοικήσεως τοῦ ὀθωμανικοῦ κράτους κατὰ τὴν προπαραλθούσαν καὶ παρελθούσαν ἑκατονταετηρίδα, περὶ τῶν σχέσεων τῶν διαφόρων ὑπηκόων λαῶν πρὸς τοὺς ἄρχοντας, περὶ Γίαντισάρων, κτλ. κτλ.

Σήμερον θέλομεν πραγματευθῆ περὶ Κοσμογονίας, Κατακλυσμοῦ, διασπορᾶς τῶν τέ-

κνων τοῦ Νῶε, περὶ μελλούσης κρίσεως καὶ ἀνταποδόσεως, περὶ προφητῶν καὶ τινων ἄλλων· νομίζομεν δὲ καλὸν νὰ προτάξωμεν τὰς ἐπομένας πληροφορίας περὶ τῆς καθόλου ἐπιστήμης παρ' Ὀθωμανοῖς καὶ περὶ τῆς θρησκευτικῆς νομοθεσίας.

Ἡ ὀθωμανικὴ νομοθεσία χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ δευτέρου αἰῶνος τῆς Ἑγείρας· πρὸ τῆς ἐποχῆς δ' ἐκείνης μόνος γραπτὸς νόμος ἦν τὸ Κοράνιον. Περὶ τῶν δογμάτων, τῆς λατρείας καὶ τῶν διαφόρων νόμων τῆς ἀστυκῆς καὶ πολιτικῆς διοικήσεως ἔγραψε πρῶτος ὁ διδάσκαλος καὶ νομομαθὴς Ἀζάμ Ἐμποῦ Χανιφὲ, ἀποβιώσας ἐν Βαγδατίῳ τῷ 450 ἔτει τῆς Ἑγείρας (767 καθ' ἡμᾶς), συνεπεῖα διαφόρων αἰρέσεων ἀναφυσῶν ἐν τῷ ἰσλαμισμῷ· μετ' αὐτὸν δ' ἔγραψαν πολλοὶ ἄλλοι, σχολιάσαντες καὶ τὸ Κοράνιον, περὶ ὧν ἄλλοτε.

Μετὰ τὴν μικρὰν ταύτην εἰσαγωγὴν, παραθέτομεν ὀλίγα καὶ περὶ ἐπιστήμης.

Κατὰ τὴν θρησκείαν, ἡ ἐπιστήμη παρὰ Μωαμεθανοῖς βάσιν ἔχει τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ πραγματικὸν τῶν ἀντικειμένων. Οἱ φίλοι ἄρα τῆς ἀληθείας ὀφείλουσι νὰ παραδεχθῶσι τὴν ὑπαρξιν παντὸς ἀληθοῦς καὶ πραγματικοῦ ἀντικειμένου· πρὸς ἐπίγνωσιν δὲ τούτων τρία τινὰ ἀπαιτοῦνται, ἦτοι : αἱ ὕγιεις καὶ ἐντελεῖς αἰσθήσεις (Χαθὰς οὐς Σελιμέτ), ἡ διαρκὴς καὶ ἀψευδὴς παράδοσις (Χαμπέρ οὐς Σαδὴκ), τὰ φῶτα τοῦ λογικοῦ (Ἀκλ).

Αἰσθήσεις εἰσὶν αἱ πέντε φυσικαὶ δυνάμεις τοῦ ἀνθρώπου : ἀκοή, ὄρασις, ὄσφρησις, γεῦσις καὶ ἀφή — τὰ ὄργανα τούτέστι δι' ὧν τὸ πνεῦμα ἀντιλαμβάνεται πράγματι καὶ ἀληθῶς τῆς οὐσίας καὶ τῶν ιδιοτήτων παντὸς πράγματος.

Ἡ παράδοσις εἶναι διττὴ· ἀνθρώπινος (Χαμπέρ οὐλ-Μουτεβατίρ) ἡ προφητικὴ (Χαμπέρ οὐρ-Ρεσούλ). Ἡ πρώτη, βασιζομένη ἐπὶ τῆς κοινῆς καὶ ὁμοθύμου σχέσεως ἀπάντων τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς, ἀντικείμενον ἔχει τὰ δημόσια καὶ ἀξιωματικὰ συμβάντα, π. χ. τὴν παρελθούσαν ἢ παρούσαν ὑπαρξιν τοῦ δεῖνα ἢ δεῖνα ἡγεμόνος ἢ

κυριάρχου, ἢ τῆς δεῖνα ἢ δεῖνα πόλεως, τοῦ δεῖνα βασιλείου, κτλ. Ἡ δευτέρα περιλαμβάνει τὰς ἀληθείας τὰς ἀποκαλυφθείσας ὑπὸ τῶν Προφητῶν καὶ τῶν ἀπεσταλμένων τοῦ Θεοῦ, ὧν ἡ θεία ἀποστολὴ ἀποδεικνύεται ὑπὸ θαυματουργῶν ἔργων· δι' ἀποδεικτικῶν δ' ἐπιχειρημάτων, ἅτινα δύνανται νὰ παράσχωσιν ὅταν ὦσιν αὐθεντικῶς ὀρισμένοι, καθίστανται ἀμφότεραι ἡ βάσις ἀληθοῦς ἐπιστήμης, ἡ φυσικῆς ὡς ἡ πρώτη, ἡ καθαρῶς θεολογικῆς καὶ θείας ὡς ἡ δευτέρα. Τὰ φῶτα τοῦ λογικοῦ εἰσὶν αἱ δυνάμεις, δι' ὧν διορᾷ τις τὰς σχέσεις τῶν ὄντων. Αἱ διὰ τῆς ὁδοῦ δὲ ταύτης κτώμεναι γνώσεις εἰσὶ βέβαιαι, ὅσον καὶ αἱ διὰ τῶν δύο ἄλλων ἀποκτώμεναι. Τὸ πνεῦμα ἀνακαλύπτει ἐν αὐτῇ ἀρχῇ ὧν ἡ ἐνάργεια ἀποδεικνύεται ὅπως καὶ ἐπὶ τοῦ ἀξιώματος : «Τὸ ὅλον εἶναι μεγαλύτερον τῶν μερῶν του.»

Αἱ τρεῖς κυριώτεραι αὗται βάσεις τῶν ἀνθρωπίνων γνώσεων εἰσὶν αἱ μόναι αἱ εἰς τὴν ἐπιστήμην ἄγουσαι. Ἡ ἔμπνευσις (Ἰλχάμ) δὲν περιλαμβάνεται ἐν ταῖς ἀρχαῖς ταύταις. Εἶναι λοιπὸν ἀληθές, ἐπιστημονικῶς βέβαιον καὶ κατ' ἀκολουθίαν θρησκευτικὸν ὅτι ὁ κόσμος (Ἀλὲμ) ἐπλάσθη μεθ' ὅλων τῶν μερῶν ἐξ ὧν σύγκειται· ὅτι ἀπετελέσθη ἐξ οὐσιῶν καὶ συμπτωμάτων (κατὰ συντυχίαν ἐπισυμβαινόντων). Ἡ οὐσία εἶναι πρᾶγμα ὑπάρχον ἀφ' ἑαυτοῦ· καλεῖται δὲ σῶμα ἐὰν ᾖ συνθετός, καὶ ἂν μὴ τοιαύτη, ὕλη. Διὰ τῆς λέξεως ὕλη ἐννοοῦται τὰ ἀπλᾶ στοιχεῖα, ἅτινα, κατ' ἀκολουθίαν, δὲν ὑπόκεινται εἰς οἰανδήποτε διαίρεσιν. Τὸ σύμπτωμα εἶναι τι μὴδὲν παρουσιάζον πραγματικόν· δὲν ὑφίσταται ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλὰ δανείζεται τὴν ὑπαρξίν του ἐκ τοῦ σώματος πρὸς ὃ εἶναι ἠνωμένον. Συμπτώματα δ' εἰσὶ τὰ χρώματα, αἱ ὀσμαι καὶ αἱ ἄλλαι κατὰ συντυχίαν ιδιότητες.

Πᾶν σῶμα κατ' ἀνάγκην ἔχει τὰς τρεῖς διαστάσεις, μῆκος, πλάτος καὶ βάθος· αἱ κατὰ συντυχίαν ιδιότητές του εἰσὶν ἡ ἔνωσις, ἡ ἀποχώρισις, ἡ κίνησις, ἡ ἡρεμία, κτλ.

Περὶ δημιουργίας κόσμου πολλοὶ Μωαμεθανοὶ συγγραφεῖς ἐπραγματεύθησαν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης· καλλιτέραν δ' ἐπιτομὴν ἔγραψεν ὁ ἐπὶ τῆς αὐτοκρατορίας Μωάμεθ ἡ Μεχμέτ Δ'. ἀρχιστронόμος (Μουνετζήμ-μπασά) Ἀχμέτ ἐφέντης, ὁ πονήσας γενικὴν ἱστορίαν τῆς Ἀνατολῆς. Τὸ σύγγραμμα τοῦτο, μοναδικὸν σχεδὸν εἰς τὸ εἶδος του, περιέχει περίληψιν τῶν ἱστορικῶν καὶ κανονικῶν βιβλίων τῶν ἐγκριτοτέρων Ἀράβων καὶ Περσῶν συγγραφέων, οἵτινες καὶ ἀναφέρονται ἐν τῇ εἰσαγωγῇ· προσθέτει δ' ὁ Ἀχμέτ ἐφέντης ὅτι τὰ κατὰ τὴν δημιουργίαν τοῦ κόσμου καὶ τοὺς πρώτους αὐτοῦ χρόνους συμβάντα βασιζονται ἐπὶ τῶν ἱερῶν βιβλίων, τῆς παλαιᾶς καὶ τῆς καινῆς Διαθήκης, ἐπὶ τῶν ἀποκαλύψεων τῶν Πατριάρχων καὶ Προφητῶν καὶ ἐπὶ τῶν διαρκῶν παραδόσεων αἵτινες ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν μετεβιβάσθησαν εἰς τοὺς λαοὺς τῆς Ἀνατολῆς, καὶ ἰδίως εἰς τοὺς Ἀράβας.

Τὸ περὶ οὗτο ὁ λόγος σύγγραμμα διαιρεῖται εἰς ἀρχαίαν καὶ νέαν ἱστορίαν· ἡ δὲ πρώτη περιλαμβάνει ἕξ ἐποχάς.

1ον Ἀπὸ τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου μέχρι τοῦ κατακλυσμοῦ, ἐν ἔτει 2242.

2ον Ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ μέχρι τῆς γεννήσεως τοῦ Ἀβραάμ, ἐν ἔτει 3323.

3ον Ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Ἀβραάμ μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ Μωϋσέως, ἐν ἔτει 3868.

4ον Ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Μωϋσέως μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ Σολομῶντος, ἐν ἔτει 4443.

5ον Ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Σολομῶντος μέχρι τῆς γεννήσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐν ἔτει 5584.

6ον Ἀπὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως μέχρι τῆς Ἑγείρας, ἐν ἔτει 6216, ἐπισυμβάσης τὸ πεντηκοστὸν τρίτον ἔτος ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Προφήτου καὶ τὸ δέκατον τρίτον ἀπὸ τῆς ἀποστολῆς του.

Τοιαύτη εἶναι ἡ τῶν Ἀνατολιτῶν χρονολογία, παριστῶσα διαφορὰν πρὸς τὴν ἡμετέραν κατὰ 4520 ἔτη, διότι οἱ ἄριστοι

τῶν Εὐρωπαϊῶν χρονολόγων ὀρίζουσι τὴν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ γέννησιν εἰς τὸ 4004 ἔτος ἀπὸ τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου.

Κατὰ τοὺς Μωαμεθανοὺς, ὁ Θεὸς ἐξήγαγε τὸν κόσμον ἐκ τοῦ μηδενὸς καὶ ἔπλασεν αὐτὸν εἰς 25 ἡμέρας.

Καὶ τὴν μὲν πρώτην ἔπλασε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ ἐχώρισε τὸ φῶς ἀπὸ τοῦ σκότους· ἐκάλεσε δὲ τὸ μὲν φῶς, ἡμέραν, τὸ δὲ σκότος, νύκτα.

Τὴν δὲ δευτέραν ἔπλασε τὸ στερέωμα, ὅπερ ἀπεκάλεσεν οὐρανὸν, καὶ ἐχώρισε τὰ ὕδατα ἀπὸ τῆς ξηρᾶς.

Τὴν τρίτην ἡμέραν συνήγαγεν ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὅλα τὰ ὑπὸ τὸν οὐράνιον θόλον ὕδατα· ἀπεκάλεσε δὲ αὐτὰ θάλασσαν καὶ τὴν ἡπειρον ὠνόμασε γῆν, καλύψας αὐτὴν ἀπὸ χλόης, ἄνθη καὶ καρπούς.

Τὴν τετάρτην ἡμέραν ἔπλασε δύο φωτεινοὺς ἀστέρας, τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην, ἐκεῖνον μὲν ὅπως φέγγῃ τὴν ἡμέραν, ταύτην δὲ ὅπως φέγγῃ τὴν νύκτα· προώρισε δ' ἀμφοτέρους ὅπως χρησιμεύωσιν ὡς ὁδηγὸς καὶ ἴθυνσις εἰς τοὺς ἀνθρώπους καὶ ὅπως κανονίζωσι τὰς ἡμέρας, τοὺς μῆνας καὶ τὰ ἔτη. Ὁ παντοδύναμος λόγος τοῦ ἐδημιούργησεν ὡσαύτως τοὺς ἀστέρας ὅπως λάμπωσιν εἰς τὴν σκοτίαν τῆς νυκτός.

Τὴν πέμπτην ἐνεφύσπασε ζωὴν καὶ κίνησιν εἰς τοὺς ἰχθύς τῆς θαλάσσης, τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὰ ἐν τῇ γῇ ζῶα· ὑλόγησε δὲ ταῦτα καὶ διέταξε νὰ πληθυνθῶσι.

Τὴν ἕκτην ὁ ὕψιστος καὶ παντοδύναμος οὗτος Θεὸς εἶπε· Πλάσωμεν τὸν ἄνθρωπον καὶ ποιήσωμεν αὐτὸν κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν ἡμῶν· ἔλαβε δὲ χοῦν καὶ ἔπλασε τὸν ἄνθρωπον. Ἐδωκεν αὐτῷ τὸ εἶναι καὶ τὴν ζωὴν διὰ τοῦ θείου του ἐμφυσήματος καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν Ἀντὲμ, Ἀδάμ—ὃν ὅπερ ἔκτοτε σέβονται ἅπασαι αἱ γενεαὶ ὡς ἄγνόν παρὰ Θεῷ (Σαφίκ Οὐλλάχ), ὡς τὸν πρῶτον πατέρα τῶν ἀνθρώπων (Ἐμπ οὐλ Μπεσέρ), ὡς τὸν πρῶτον τῶν Πατριάρχων καὶ τῶν Προφητῶν (Ἐβίλ οὐλ-Ἐνμπιά),

καὶ ὡς τὸν πρῶτον τῶν Χελιφῶν ἢ τοποτηρητῶν τοῦ Θεοῦ ἐπὶ γῆς (Χελιφὲ ! 'Εκμπέρ). Διὸ καὶ προσεκύνησεν αὐτὸν ἅπασι ὁ τῶν ἀγγέλων χορὸς. (Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ὁ ἰσλαμισμὸς τὸ ἀνθρώπινον γένος θέτει ἐν μοίρᾳ ἀνωτέρᾳ τῶν ἀγγέλων).

Ὁ Ἀεὶδιδιὸς ἀποκοιμίσας βραθέως τὸν Ἀδὰμ ἔλαβεν ἐκ τῆς πλευρᾶς τοῦ ὀστέου, ἐξ οὗ ἔπλασε τὴν γυναῖκα, ἣν ἐκάλεσε Χουβά, Εὐαν, ὄνομα σημαῖνον ὃν ἔχον τὴν ὑπαρξίν του ἀπὸ ζῶν ὃν καὶ ὅπερ μεταδίδει αὐτὴν εἰς ἄλλους. Ὁ Θεὸς θέσας τὴν γυναῖκα παρὰ τῷ ἀνδρὶ εἶπεν αὐτῷ ὅτι αὕτη ἦν ὀστοῦν ἐκ τῶν ὀστέων σου, ὅτι ὁμοῦ ἀπετέλουν ἐν καὶ μόνον σῶμα καὶ ὅτι ὁ ἀνὴρ ὀφείλει νὰ καταλίπη τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ προσκολληθῇ τῇ ἰδίᾳ γυναικί. Πύλόγησε δὲ αὐτοὺς καὶ εἶπεν : « Αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε καὶ πληρώσατε τὴν γῆν, ἔρχεστε τῶν ἰχθύων τῆς θάλασσης, τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ, τῶν ζώων, ὡς καὶ τῶν ὀπωρῶν καὶ ὅλων τῶν προϊόντων τῆς γῆς. » (α)

Ὁ παράδεισος, ἐν ᾧ ἐπλάσθησαν ὁ Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὐα, ἔκειτο ἐν μέσῳ τῆς χλιδῆς καὶ τρυφῆς τοῦ Ἀδν (Ἐδέμ) καὶ ἤρδεύετο ὑπὸ θυμασίῳ ποταμοῦ, ἐξ οὗ πηγάζουσιν οἱ τέσσαρες μεγάλοι ποταμοὶ τῆς Ἀνατολῆς, ὁ Τίγρις, ὁ Σιχλὸν, ὁ Τίγρις καὶ ὁ Εὐφράτης.

Ἐν αὐτῷ τῷ κέντρῳ τοῦ παραδείσου ὁ Θεὸς ἐφύτευσε δύο δένδρα, ὧν τὸ μὲν ἦν τὸ δένδρον τῆς ζωῆς, τὸ δὲ τῆς γνώσεως τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ. Ὁ Θεὸς ἐπέτρεψε τῷ Ἀδὰμ καὶ τῇ Εὐᾷ νὰ τρώωσι τοὺς καρποὺς τοῦ ἡδίστου τούτου κήπου· ἀπηγόρευσε δὲ ὅμως νὰ ἐγγίσωσι τὰ δύο ἐκεῖνα δένδρα ἀπειλήσας ὅτι ἡ ἀθάνατος φύσις των

(α) Ἐπειδὴ ὁ Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὐα ἐπλάσθησαν τὴν ἑκτὴν ἀπὸ τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου ἡμέραν (Παρασκευὴν), διὰ τοῦτο αὕτη ὠρίσθη εἰς τὴν δημόσιον λατρείαν τοῦ Ἀεὶδιδίου διὰ τῆς προσευχῆς *Salāt* οὐλ-*Τζουμά*, ἣτις γίνεται ἀπὸ κοινοῦ εἰς ὅλα τὰ μεγάλα τεμένη.

θὰ μεταβληθῇ εἰς θνητήν. Ἐντούτοις ἡ Εὐα ἐξηπατήθη ὑπὸ τοῦ ὄφεως, ὁργάνου τοῦ δαίμονος καὶ ἐνὸς τῶν τότε ὠραιότερων ἐπὶ τῆς γῆς ζώων, παρήκουσε τὸν Θεὸν καὶ ἔφαγε τὸν καρπὸν τοῦ ἀπηγορευμένου δένδρου· ἔδωκε δὲ καὶ τῷ Ἀδὰμ νὰ φάγῃ. Φρονοῦντιν ὅτι ὁ πρῶτος καρπὸς οὗ ὁ Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὐα ἐγεύθησαν ἐν τῷ παραδείσῳ ἦν σταφυλὴ καὶ ὅτι ὁ ἀπηγορευμένος καρπὸς ἦν ὁ σίτος, ὅστις τότε ἀπατέλει μέγα δένδρον. Ἡ ὑπὸ τοῦ Ἀδὰμ καὶ τῆς Εὐᾶ παράβασις τοῦ Θεοῦ νόμου ἐγένετο παραίτιος ὅπως ἀπολέσωσι τὴν ἀγνότητά των τότε δὲ διαγινώσκοντες τὴν γυμνότητά των, ἐκαλύφθησαν ἀπὸ φύλλα συκῆς καὶ ἑντρομοὶ ἅμ' ἀκούσαντες τὴν φωνὴν τοῦ Κυρίου ἔσπευσαν νὰ κρυβῶσιν ὀπίσθεν τῶν δένδρων. Ἐπειτα ἐμφανίζονται ἐνώπιον τοῦ Ἀεὶδιδίου, ἀμφότεροι τεταραγμένοι, ἐπισημασμένοι, τρέμοντες. Ὁ παρωργισμένος Θεὸς ρίπτει καὶ κατὰ τῶν τριῶν τοὺς κερχυνοὺς τῆς ὀργῆς καὶ τῆς προγραφῆς. Καταρτίζεται τὸν ὄριν, ὑποβάλλει τὴν γυναῖκα εἰς τὰς ὠδύνας τοῦ τοκετοῦ, καταδικάζει τὸν ἄνδρα νὰ τρώγῃ τὸν ἄρτον τοῦ ἐν ἰδρώτι τοῦ προσώπου του καὶ ἀποβάλλει αὐτοὺς τοῦ παραδείσου.

Αὕτη εἶναι ἡ ὁλεθρία ἐποχὴ τῆς καταπτώσεως (Χουμπούτ) τοῦ Ἀδὰμ, τὴν ἑκτὴν ἀπὸ τῆς πλάσεως του ἡμέραν καὶ τῆς ἐγκαταστάσεως τοῦ πρώτου τούτου τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τῆς γῆς, ἥτοι ἐπὶ τοῦ ὄρους Βασέμ, πρὸς ἀνατολὰς τῆς ὑδρογείου ἡμῶν σφαίρας. Ἡ Εὐα ἐξωρίσθη εἰς τὸ μέρος τὸ ἑκτοτε κληθὲν *Τζιδδε*, ὅπερ σημαίνει πρῶτη τῶν μητέρων (τὸ μέρος τοῦτο εἶναι ὁ περίφημος λιμὴν Τζέδα ἐπὶ τῆς παραλίας τῆς Ἀραβίας). Ὁ ὄρις ἐρρίφθη εἰς τὰς φρικωδεστέρας ἐρήμους τῆς Ἀνατολῆς καὶ ὁ πειρασμὸς ὅστις τὸν ἐξηπάτησεν εἰς τὴν παραλίαν τοῦ *Εμπλέχ*. Τὴν πτώσιν ταύτην τοῦ πρώτου ἡμῶν πατρὸς παρηκολούθησεν ἡ ἀπιστία καὶ ἡ ταραχώδης στάσις ὅλων τῶν πνευμάτων (Τζιν), ἅτινα ἦσαν διασπαρμένα ἐπὶ τῆς γῆς. Τότε ὁ Θεὸς στέλλει κατ' αὐτῶν τὸν μέγαν *Ἀζαζήλ*, ὅστις

μετὰ λεγεῶνος ἁγγέλων ἀπεδίωξεν ἐκεῖνα ἀπὸ τῆς γῆς καὶ διασκορπίζει εἰς τὰς νήσους καὶ εἰς τὰ διάφορα περὶ ἡλίου. Μετὰ τινὰ χρόνον ὁ Ἀδάμ, ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ Θεοῦ ὁδηγούμενος, τρέπεται τὴν ἀγούσαν εἰς Ἀραβίαν καὶ ἔρχεται μέχρι τῆς Μέκκας. Ὅπου δὲ ἐπάττει, ἐπέρχοντο ἀφθονία καὶ εὐφορία. Ἦδὺς τὴν ὄψιν πλασθεὶς, ὑψηλὸν ἔχων τὸ ἀνάστημα καὶ ὦν μετὰ γῆρας, φέρων δὲ κόμην θασεῖαν, μακρὰν καὶ οὖλην, εἶχε τότε πώγωνα καὶ μύστακας. Μετὰ ἑκατὸν δ' ἐτῶν ἀποχωρισμὸν, συνηντήθη πρὸς τὴν Εὐάν ἐν τῷ ὄρει Ἀραφάτ, πλησίον τῆς Μέκκας — περιστατικὸν ἐξ οὗ τὸ ὄρος τοῦτο ἐκλήθη Ἀραφάτ ἢ Ἀρεφέ, ὃ ἐστὶ τόπος ἀναγνωρίσεως. Τὴν χάριν ταύτην τοῦ Ἀειδίου παρτηκολούθησε καὶ ἄλλη οὐχ ἥττον περιφανής. Ἐκ διαταγῆς τοῦ οἱ ἁγγελοὶ ἔλαβον ἐκ τοῦ παραδείσου σκηνὴν (Χαῦμέ) καὶ ἔστησαν αὐτὴν ἐπ' αὐτοῦ τοῦ τόπου ὅπου κατόπιν ἠγέρθη ὁ Κεαμπέ. Εἶναι δ' οὗτος τὸ ἱερώτερον τῶν σκηνωμάτων καὶ ὁ πρῶτος τῶν ναῶν τῶν καθιερωθέντων εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Αἰωνίου ὑπὸ τοῦ πρώτου τῶν ἀνθρώπων καὶ ἀπάντων τῶν ἀπογόνων του.

Ὁ Ἀδάμ ἔλαβεν οὐρανόθεν δέκα ἱερὰ πιττάκια, ἅτινα περιείχον τὸ μέγα δόγμα τῆς ἐνότητος τοῦ Θεοῦ, τὰ καθήκοντα ἅτινα ἐπιβάλλονται εἰς τὸν ἄνθρωπον πρὸς λατρείαν του, τὴν διδασκαλίαν τῆς προσευχῆς τοῦ Ναμάζ μετὰ τῶν κλίσεων καὶ γονυκλισιῶν, κτλ., τὴν προγραφὴν τῆς χρήσεως τοῦ κρέατος τοῦ χοίρου, τοῦ αἵματος καὶ παντὸς θνησιμαίου ζώου.

Οἱ εἰς τὸν πρῶτον ἄνθρωπον δοθέντες θεοὶ οὗτοι νόμοι ἦσαν γεγραμμένοι διὰ χαρακτῆρων χιλίων διαφόρων γλωσσῶν, ὃ δὲ Ἀδάμ ἐκ θείας ἐμπνεύσεως ἔσχε τὸ δῶρον τοῦ γράφειν, ὅπερ μετεδόθη εἰς τοὺς ἀπογόνους του διὰ τοῦ προφήτου Ἐνώχ. Κατόπιν ὁ Ἀδάμ ἠσυχολήθη εἰς τὴν γεωργίαν. Τὰ πρῶτα τέκνα αὐτοῦ ἦσαν ὁ Καμπήλ καὶ ὁ Χαμπήλ (Κάιν καὶ Ἀβελ) ἔτεκε δὲ δίδυμα, ἄρρεν καὶ θῆλυ, καὶ ἐξ ἑκατὸν εἴκο-

σι τοκετῶν ἔσχεν ἐκ τῆς Εὐας διακόσια τεσσαράκοντα τέκνα, ἅτινα συνεζευγνύοντο πρὸς ἀλλήλα. Οἱ ἀδελφοὶ ἐνυμφεύοντο τὰς ἀδελφάς, ἀλλ' ὅχι τὰς διδύμους των. Ὁ Κάιν, ὅστις ἦν γεωργὸς ὅπως καὶ ὁ πατήρ του, ἠθέλησε νὰ συζευχθῇ τὴν ἑαυτοῦ διδύμον Ἀπι σὺλ-Νουγκίς, ἕνεκεν τῆς μεγάλης καλλυγῆς τῆς, καὶ νὰ διαμφισβητήσῃ αὐτὴν πρὸς τὸν ἀδελφόν του Ἀβελ, ὄντα ποιμένα. Ὁ Ἀδάμ, θορυβηθεὶς, ἀναθέτει τὴν διαφορὰν εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Θεοῦ καὶ διέταξεν αὐτοῖς νὰ προσφέρωσι θυσίας. Τὸ ἐξ οὐρανοῦ καταβάν πῦρ καταβιβρώσκει εὐθὺς τὴν θυσίαν τοῦ Ἀβελ. Ἡ θυσία ἐγένετο εἰς Μίνα, εἰς τὰ περίξ τῆς Μέκκας, ἔκτοτε δὲ τὸ μέρος ἐκεῖνο καθιερώθη εἰς τὰ ὀλοκαυτώματα καὶ εἰς τὰς θυσίας αἵτινες προσφέρονται κατὰ τὸν χρόνον τῆς προσκυνήσεως ἐν ταῖς ἑορταῖς τοῦ Ἰδ-Ἀδχά ἢ Κουρμπάι Μπεϋράμ.

Ἐν τῇ λύσει τοῦ ὁ Κάιν φονεῖ διὰ λίθου τὸν Ἀβελ, ἀπάγει τὴν ἀδελφὴν του, φεύγει εἰς Ἰεμὲν καὶ κρύπτεται εἰς μικρὰν κοιλάδα πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Ἀδέν. Ὁ Ἀδάμ, μαθὼν τὴν ἀδελφοκτονίαν, ζητεῖ τὸ σῶμα τοῦ Ἀβελ, ἰδὼν δὲ ὅτι ἡ γῆ ἔπιε τὸ αἷμά του, κατηράσθη αὐτὴν, καὶ ἔκτοτε διατελεῖ κεκαλυμμένη ἀπὸ ἀκάνθης καὶ τριβώλους.

Ὁ Θεὸς, συγκινηθεὶς ἐκ τῆς λύπης τοῦ Ἀδάμ, νέαν ἐπιδαψιλεύει αὐτῷ χάριν κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος, δωρήσας αὐτῷ τὸν Σῆς (Σήθ), ὄνομα σημαῖνον δῶρον ἢ δ' οὗτος ὁ ὡραιότερος τῶν υἱῶν τοῦ Ἀδάμ καὶ ὁ μᾶλλον ὁμοιάζων τούτῳ. Διὰ τούτου, διὰ τοῦ κλάδου του, ὁ Ἀδάμ προωρίσθη ν' ἀποδειχθῇ ὁ πατήρ καὶ τὸ στέλεχος τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Ὁ Σῆς εἶναι ὁ ἰδρυτὴς τοῦ ἱεροῦ Κεαμπέ ἡγεῖρε δὲ εἰς τὸ αὐτὸ μέρος, εἰς ὃ οἱ ἁγγελοὶ εἶχον στήσει τὴν θεῖαν σκηνὴν, λιθίνην οἰκοδομήν, ἣν καθιέρωσεν εἰς λατρείαν τοῦ Ἀειδίου. Εἰς ἡλικίαν διακοσίων πέντε ἐτῶν ἔτεκε τὸν Ἐνοὺς καὶ μετ' ὀλίγον τὸν Σαμπὺ, τὸν πατέρα τῶν Σαβανῶν, τῶν λατρευόντων τοὺς ἀστέρας.

Ὁ Ἐνοὺς ἐν ἡλικίᾳ ἑκατὸν ἐνενήκοντα

πέντε ἐτῶν ἔτεκε τὸν Καῦνάν, ὅστις ἐγέννησε τὸν Μεχ-λαήλ, πατέρα τοῦ Μπέρδ. Ὁ Ἀδάμ, ὑπὸ τὸ ἄχθος τῶν ἐτῶν καταβληθείς, ἤγγιζεν εἰς τὸ τέλος τοῦ βίου· ἐπεθύμει δὲ τότε τοὺς καρποὺς τοῦ παραδείσου. Λεγεῶν ἀγγέλων παρέστη εἰς τὴν τελευταίαν πνοήν του καὶ ἐκ διαταγῆς τοῦ Ἀειδίου ἐδέχθη τὴν ψυχὴν του. Ἀπεβίωσε δὲ Παρασκευὴν τινα, 7 Ἀπριλίου (Νισάν), ἐν ἡλικίᾳ ἐννεακοσίων τριάκοντα ἐτῶν. Οἱ ἄγγελοι πλύνουσι καὶ ἀγνίζουσι τὸ σῶμά του· αὕτη δ' εἶναι ἡ ἀρχὴ τῶν ἐπικηδείων πλύσεων. Ὁ ἀρχάγγελος Μιχαήλ περιβάλλει αὐτὸν εἰς σινδόνα, εὐώδεις καὶ ἀρωματισμένας, ὁ δὲ ἀρχάγγελος Γαβριήλ, ἐκτελῶν χρῆν Ἰραμὲτ (ἱράμη), ποιεῖ ἐπὶ κεφαλῆς ἀπάσης τῆς λεγεῶνος τῶν ἀγγέλων καὶ ἀπάσης τῆς οἰκογενείας τοῦ πρώτου τούτου τῶν Πατριάρχων τὸ Σουλὰτ οὐλ-Τζεναῖε, ὅπερ τυγχάνει ἡ ἀρχὴ τῆς προσευχῆς εἰς τοὺς νεκρούς. Τὸ σῶμα τοῦ Ἀδάμ κατετέθη εἰς Γὰρ οὐλ-Κέντ (σπήλαιον τοῦ Οητζυροῦ), ἐπὶ τοῦ ὄρους Τζεμπέλ-Ἐρπ ὁ Κομπιῆς, τοῦ ὑπερκειμένου τῆς Μέκκας· κατέλιπε δὲ τεσσαράκοντα χιλιάδας ἀπογόνους.

Ὁ Μπέρδ, καταγόμενος ἐκ τοῦ κλάδου τοῦ Σῆς, ἐγεννήθη τριάκοντα πέντε ἔτη ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Ἀδάμ καὶ εἰς ἡλικίαν ἑκατὸν πετήκοντα ἑπτὰ ἐτῶν ἔτεκε τὸν Προφήτην Χαροῦχ (Ἐνώχ). Ὁ θαυμασιος οὗτος ἀνὴρ, ὁ ἑκτακτον ἔχων τὸ ἀνάστημα καὶ τὴν ὡραιότητα, ἦν ἀγένειος καὶ κεκαλυμμένος ἀπὸ μικροῦς καὶ λευκοῦς σπίλους· ὡς ἐκ τῆς μεγάλης του δὲ ἀγάπης περὶ τὴν μελέτην τῶν αἰώνιων ἀληθειῶν, τῶν θείων νόμων καὶ τῶν θρησκευτικῶν καθηκόντων τοῦ ἰσλαμισμοῦ, ἀπεδείχθη ἄξιός τοῦ ἐπωνύμου Ἰόρις, φιλομαθοῦς. Τυχὼν θείων ἀποκαλύψεων, ἔλαβε παρὰ Θεοῦ τριάκοντα πιττάκια, ἅτινα, πρὸς τῇ ἄλλῃ ὑψηλῇ ὕλῃ, περιείχον τὰς ἀρχὰς τῆς ἀστρονομίας καὶ τῆς ἱατρικῆς. Ὁ Θεὸς τῷ ἀπεκάλυψεν ἐπίσης πολλὰ μυστήρια, διατάξας ὅμως νὰ μὴ ζητήσῃ νὰ εἰσδύσῃ περισσότερον εἰς τὴν οὐσίαν καὶ τὸ μεγαλεῖόν του,

διότι ταῦτα ἦσαν λίαν ὑπέρτερα τῆς ἀνθρωπίνου διανοίας. Ὁ Προφήτης οὗτος ἦν ὁ πρῶτος ὅστις ἐποίησε τῆς γραφῆς χρῆσιν καὶ μετέτλησε τὴν ὑφαντουργίαν. Ἀχρι τοῦδε τὰ τέκνα τοῦ Ἀδάμ ἐνεδύοντο διὰ δερμάτων ζώων. Ἡ εὐσέβειά του ἐξισούτο πρὸς τὰς γνώσεις του καὶ τὰ καλὰ ἔργα του ἀντεστάθμιζον ὅλων τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων. Διὸ ἀνῆλθε ζῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς, ἐν ἡλικίᾳ τριακοσίων ἐξήκοντα πέντε ἐτῶν. Μεταξὺ δ' ἄλλων τέκνων κατέλιπε τὸν Με-τουσάιλχ (Μαθουσαίλαν), ὅστις ἦν ἡλικίας ἐννεακοσίων πεντήκοντα πέντε ἐτῶν ὅτε ἀπώλετο κατὰ τὸν κατακλυσμὸν μετὰ τῶν λοιπῶν τέκνων τοῦ Ἀδάμ.

Ὁ υἱὸς τοῦ Λαρέκ ἔτεκε τὸν Νοῦχ (Νῶε), ὃς τὸ πρῶτον ἐκλήθη Σικέρ· τ' ὄνομα δὲ τοῦτο ἐδήλου ὅτι ἐν αὐτῷ ἔμελλον νὰ συγκεντρωθῶσιν ἡ παρελθούσα καὶ ἡ μέλλουσα γενεά· ἀκολουθῶς ἐκλήθη Νοῦχ, ὄνομα παραγόμενον ἐκ τοῦ Νεφχά, ὅπερ σημαίνει στένειν, θρηνεῖν, ἔνεκεν τῶν δακρύων καὶ τῶν στεναγμῶν του περὶ τῶν παρανομιῶν καὶ τῆς ἐν γένει διαφθορᾷ τῶν ἀνθρώπων. Ὁ πατριάρχης οὗτος, ὁ σεβαστὸς καθὼ δεύτερος πατὴρ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους (Ἐμπ οὐλ-Μπεσέρ-Σανὺ) ἦν χαρακτηριστικὸς σκληροῦ καὶ αὐστηροῦ· ἦν δὲ ξουουργός. Ἐν ἡλικίᾳ πεντήκοντα ἐτῶν ἔλαβεν οὐρανόθεν διαταγὰς ὅπως κηρύξῃ τὸν θεῖον λόγον εἰς τοὺς λαοὺς, καλέσῃ αὐτοὺς εἰς τὴν πίστιν καὶ ἐξορκίσῃ εἰς μετάνοιαν· ἀλλ' ὁ ζήλος του, τὸ κήρυγμά του, αἱ προσπάθειαι του ἀπέβησαν εἰς μάτην, διότι ὁ κόσμος ἦν βεβουλημένος εἰς τὴν διαφθοράν καὶ τὴν ἀσέβειαν. Αἱ συμβουλαὶ καὶ ἀπειλαὶ του διήγειραν, ἀπ' ἐναντίου, γενικὴν στάσιν, καὶ οἱ ἄνθρωποι κατήντησαν μέχρι καὶ νὰ τύψωσι τὸν Πατριάρχην αὐτόν. Ὁ Νῶε, ἀπελπισθεὶς νὰ ἐπαναγάγῃ τοὺς ἀπίστους τούτους εἰς τὴν εὐθεῖαν ὁδόν, ἐζήτησε παρὰ τοῦ Ἀειδίου τὸν ὀλεθρόν των. «Μὴ, Κύριε, ἐπιτρέψῃς, ἀνεβόησεν, ὅπως εἰς τούτων ζήσῃ καὶ βαδίσῃ ἐπὶ τῆς γῆς.» Ἡ προσευχή του εἰσηκούσθη· διετάχθη δὲ νὰ κατασκευάσῃ τὴν κιβωτόν. Τὸ πλοῖον

τεῦτο εἶχε μῆκος τριακοσίων πήχεων, πλάτος πεντήκοντα καὶ ὕψος τριάκοντα· ἤρξατο δ' ἡ ναυπήγησις τοῦ ἑκατὸν ἔτη πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ, κατ' αὐτὸ ἔτι τὸ ἔτος τῆς γεννήσεως τοῦ υἱοῦ τοῦ Σάμ (Σήμ).

Ἐπὶ τῆς κιθωτοῦ, ναυπηγηθείσης ἀπάσης ἐξ ἐβένου, ἐπεβιβάσθησαν εἰς Κιουφὲ (ἦτοι εἰς τὸ μέρος εἰς ὃ ἰδρύθη ἔπειτα ἡ πόλις αὕτη) ἡ οἰκογένεια τοῦ Νῶε, μετὰ τῶν παντοειδῶν πτηνῶν καὶ ζώων, ἀρσενικῶν καὶ θηλέων, ὡς καὶ τὸ σῶμα τοῦ Ἀδάμ περιεκλεισμένον εἰς νεκροθήκην ἐκ πύξου. Τοιαύτη ἦν ἡ τοῦ Αἰωνίου διαταγή. Ὁ Γάμ, ὃν ἐκάλουν καὶ Κέν-ἄν, τέταρτος τῶν υἱῶν τοῦ Νῶε, παρακούσας τὴν τοῦ πατρὸς φωνήν, ἤρνήθη νὰ ἐπιβῇ τῆς κιθωτοῦ καὶ ἀπώλετο μετὰ τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων.

Ὁ κατακλυσμὸς ἤρχισε τὴν 17 τῆς σελήνης Σαφέρ καὶ ἐξηκολούθησε τεσσαράκοντα κατὰ συνέχειαν ἡμέρας καὶ νύκτας· κατεκλύσθη δὲ ἅπασα ἡ γῆ ἐπὶ ἑκατὲν πεντήκοντα ἡμέρας, ὧν παρελθουσῶν, ἡ ἔως τότε εἰς τὰ ὕδατα πλέουσα κιθωτὸς ἔστη ἐπὶ τοῦ ὄρους Αἰζουδὸν ἐν Ἀραβίᾳ.

Ἐκεῖ ἐξῆλθεν ὁ Νῶε μετὰ τῆς οἰκογενείας του καὶ ἐδόξασε τὸν Θεὸν προσενεγκῶν θυσίας· τότε δὲ ὁ Θεὸς ἠυλόγησεν αὐτὸν καὶ τοὺς ἀπογόνους του, ἀνενέωσε τοὺς νόμους του καὶ τῷ ἔδωκε τὸ οὐράνιον τόξον ὡς σημεῖον τῆς χάριτος καὶ τῆς συνδιαλλαγῆς του. Ὁ Νῶε ἐγκατέστη εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο μετὰ τῶν τέκνων του Σάμ (Σήμ), Χάμ καὶ Ἰαφὲς (Ἰάφεθ), καὶ τῆς ὑπολοίπου οἰκογενείας του συγκειμένης ἀπὸ ὀγδοήκοντα ἄτομα, δι' ὃ ἡ οἰκτίσις αὐτῇ ἐπωνομάσθη *Καριγέτ-οὺς-Σεμαρίν*, ἦτοι τὸ χωρίον τῶν Ὀγδοήκοντα· κύριον δὲ μέλημα τοῦ Νῶε ἦν ν' ἀποθέσῃ τὸ σῶμα τοῦ Ἀδάμ εἰς τὸ αὐτὸ σπήλαιον τοῦ ὄρους *Τζεμπέλ Ἐμπ-ὦ-Κουμπέτς*.

Ὁ Πατριάρχης αὗτος ἐξῆσεν εἰσέτι τριακόσια πεντήκοντα ἔτη καὶ ἀπεβίωσεν εἰς ἡλικίαν ἑνεακοσίων πεντήκοντα, ἀφοῦ ἀπήλαυσε παντὲς ἀγαθοῦ. Οἱ ἀπόγονοι τῶν τριῶν υἱῶν του κατέσχισαν τὴν γῆν. Οἱ τοῦ Σάμ διηρέθησαν εἰς δεκαεννέα κλάδους,

ἡ φυλὰς· οἱ τοῦ Χάμ εἰς δεκαεπτὰ, οἱ τοῦ Ἰαφὲς εἰς τριάκοντα ἑξ· ἐν συνόλῳ εἰς ἐβδομήκοντα δύο φυλὰς· ἅπασαι δ' ὠμίλουν τὴν συριακὴν γλῶσσαν, ἣν ἐλάλουν καὶ ὁ Ἀδάμ καὶ ἡ Εὐά καὶ ἦτις εἶναι ἡ πρώτη τῶν γλωσσῶν τῆς οἰκουμένης μέχρι τῆς ἐποχῆς τῆς Πυργοποιίας (Σάρχ). Ἡ ἀξιομνημόνευτος αὕτη οἰκοδομή, ἣτις ὥφειλε ν' ἀνέλθῃ μέχρις οὐρανοῦ, ἦν μνημεῖον τῆς ἀνοσίτου ἀπιστίας τῶν ἐβδομήκοντα δύο τούτων φυλῶν εἰς τὰς ὑποσχέσεις τοῦ Θεοῦ. Ἦδη εἶχον οἰκοδομήσει περὶ τὸ κτίριον τοῦτο δώδεκα πύργους, ὅθεν οἱ ἀρχηγοὶ τῶν ἐβδομήκοντα δύο τούτων φυλῶν ἐμελλόν νὰ διευθύνωσι καὶ ἐπιταχύνωσι τὸ ἔργον· ἀλλ' ὁ Ὑψίστος, ὁ εὐδοκῶν νὰ συγχέῃ τὰ ἄφρονα σχέδια τῶν ἀνθρώπων, συνέχευε τὴν γλῶσσάν των· ἐκ τούτου δὲ ἅπασα ἡ χώρα αὕτη ἐκλήθη *Μπαμπιλ* (Βαβυλὼν), ὅπερ σημαίνει σύγχυσις. Ὁ ἀπόγονος τοῦ Σάμ *Ααμπέρ*, ὁ μόνος οὗ ἡ καρδιά δὲν ἐμολύνθη ἀπὸ τὴν ἀσεβῆ ταύτην ἀπιστίαν, ἣν ἐπίσης ὁ μόνος ὃς διετήρητε τὴν γλῶσσάν του ἐν ἀπάσῃ τῇ καθαρότητι τῆς. Ἡ σύγχυσις τοῦ *Μπαμπιλ* ἐπέφερε τὴν διασποράν ὅλων τῶν τέκνων τοῦ Νῶε. Τὰ τοῦ Σάμ, ὧν μήτηρ ἦν ἡ *Σαλίμπ*, ἐγκατέστησαν εἰς Συρίαν, Ἀραβίαν, Ἑλλάδα, Ἀσίαν, καὶ ἐγένοντο οἱ πρόγονοι τῶν Περσῶν, τῶν Ἀράβων, τῶν Ἑβραίων, τῶν Ἀμαληκιτῶν, κτλ. Τὰ τοῦ Χάμ, ἅτινα μητέρα εἶχον τὴν *Ταχλέπ*, ἀποκατέστησαν εἰς Ἰνδίας, εἰς Αἴγυπτον, Νουβίαν, Νηγητίαν, κτλ., καὶ τὰ τοῦ Ἰαφὲς, ἡ μήτηρ τῶν ὀπίστων ἐκαλεῖτο *Νεσιμέ*, μετέβησαν εἰς τὰ βόρεια καὶ δυτικὰ τῆς Ἀσίας· ἐκ τούτου δὲ ἐγεννήθησαν οἱ Κινέζοι, οἱ Τάταροι, οἱ Μογγόλοι, οἱ *Γιετζουτζ-Μετζουτζ* (Γῶγ καὶ Μαγῶγ τῆς Γραφῆς), κτλ.

(Ἀκολουθεῖ).

Εὐ. Γερογλαυνόπουλος.

ΑΙ ΓΑΙΑΙ ΤΟΥ ΟΥΡΑΝΟΥ.

Ἀπὸ τῶν τελευταίων προόδων, ἃς ἐποιήσατο ἡ ὀπτική τέχνη ἄχρι τῆς κατασκευῆς τῶν μεγίστων τηλεσκοπίων καὶ ἰδίως τῶν ἀληθῶς ἐξαισίων ἀποτελεσμάτων, ἅτινα προσεπορίσαντο οἱ ἀστρονόμοι, οἱ κατὰ προτίμησιν ἐνασχοληθέντες περὶ τὴν φυσικὴν καὶ χημικὴν σπουδὴν τῶν ἀστέρων, ἕκαστος εἶναι περίεργος νὰ μάθῃ τί τὸ πραγματικὸν καὶ ἀπόλυτον ἐν ταῖς ἀναγγελλομέναις προόδοις καὶ πεισθῇ ἰδίοις ἔργοις μέχρι τίνος βαθμοῦ ἐπεκτείνεται σήμερον ἡ ἐξερεύνησις τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος ἐν τοῖς ἀντικειμένοις τοῦ ἀπείρου.

Νομίζομεν ὅτι εὐχαριστοῦμεν τὴν περιέργειαν τῶν ἀναγνώστων τοῦ περιοδικοῦ τούτου παρέχοντες αὐτοῖς περίληψιν τοῦ ἐσχάτως ὑπὸ τοῦ κ. *Camille Flammarion* ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω τίτλον ἐκδοθέντος συγγράμματος, περίληψιν, ἣν αὐτὸς εὖτος ὁ συγγραφεὺς κατεχώρισεν ἐν τινὶ ἡμερολογίῳ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους.

Ἡ ἀστρονομία εἶναι ἡ ἐπιστήμη τοῦ ὀλικοῦ σύμπαντος καὶ ἡ ἐπιστήμη συνάμα τοῦ ζῶντος σύμπαντος· ἡ ἐπιστήμη τῶν κόσμων καὶ ἡ ἐπιστήμη τῶν ὄντων· ἡ ἐπιστήμη τοῦ διαστήματος καὶ ἡ ἐπιστήμη τοῦ χρόνου· ἡ ἐπιστήμη τοῦ ἀπείρου καὶ ἡ ἐπιστήμη τῆς αἰωνιότητος. Ἡ ἀστρονομία, διασχίζουσα τὸ ἀρχαῖον παραπέτασμα, τὸ ἀποκρύπτον ἀφ' ἡμῶν τὴν λαμπρότητα τῆς παγκοσμίου δημιουργίας, δείκνυσιν ἡμῖν, ἐν τῷ ἀπείρῳ, ὅπερ ἐκτείνεται ἀτελευτήτως περὶ τὴν γῆν, κόσμους διαδεχομένους κόσμους, ἡλίους διαδεχομένους ἡλίους, σύμπαντα διαδεχόμενα σύμπαντα καὶ τὸ ἀπειρον διάστημα τῶν ἀπείρων ἀστέρων ἀναπτύσσον, πέραν τῶν τελευταίων ὀριζόντων, οὓς ἡ διάνοια δύναται ν' ἀντιληφθῇ, σειράς ἀπείρων δημιουργιῶν ταυτοχρόνων καὶ ἀλληλοδιαδόχων. Ἡ Πρόνοια ἄρχει ἐκεῖ ἐν τῇ

ἐλιγγιῳδὲι αὐτῆς μεγαλειότητι. Οὐτε οἱ φόβοι τῶν περιδείλων ψυχῶν, οὐτε τὰ σοφίσματα τῶν κουρονόων, οὐτε αἱ ἀρνήσεις τῶν μὴ ἐπιθυμούντων νὰ βλέπωσιν, ἐμποδίζουσι τὴν Φύσιν νὰ ᾗ καὶ νὰ μένῃ ὅσα ἐστίν. Ἡ σφαῖρα, ἣν κατοικοῦμεν, δὲν ἀποτελεῖ μόνη τὴν δημιουργίαν σύμπασαν, ἀλλὰ, τοῦναντίον, μέρος αὐτῆς ἐλάχιστον καὶ τροχίσκον αὐτῆς ἀσήμαντον. Παρ' αὐτὴν πλέουσιν ἐν τῷ διαστήματι κόσμοι, κατοικοῦμενοι ὡς αὐτήν. Μυριάδες συστήματων πλανητικῶν, ἀναλόγων τοῦ ἡμετέρου πλανήτου, πλανῶνται ἐν τῷ βαθεῖ ἀπείρῳ. Οἱ ἀστέρες δὲν εἶναι ὠρισμένοι, οὐδὲ ἀμετάβλητοι· κινεῦνται, ἵπτανται διὰ μέσου τῶν οὐρανῶν μετὰ ταχύτητος ἀκατανοήτου τῇ ἡμετέρᾳ ἀντιλήψει· στρέφονται περὶ αὐτάς· συνεισὶνται εἰς ἀστερόεντα συστήματα· συνσείδονται ὑπὸ πλανητῶν, διαταρασσόντων τὴν πορείαν αὐτῶν· ἔχουσι κηλίδας ὡς ὁ ἡμέτερος ἥλιος καὶ τὰ στοιχεῖα, ἅτινα καίονται ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πλανητικῇ ἐστίᾳ, καίονται ὡσάκτως καὶ εἰς μεμακρυσμένα πυρὰ, διαχέοντα περὶ αὐτὰ ἀκτίνας γονίμους, ζῶν διασπειρούσας ἐν πάσαις ταῖς ζώναις τοῦ σύμπαντος. Καὶ ἡ γῆ εἶναι ἀπλοῦν σκοτεινὸν σημεῖον, ἀφανὲς ἐν τῷ ἀπείρῳ· καὶ ἡ ἐπίγειος ἀνθρωπότης εἶναι μία τῶν ἀπείρων οἰκουγενειῶν, τῶν κατοικουσῶν τὰς οὐρανίας μονάς. Εἷς ὑπάρχει οὐρανός, τὸ κενὸν διάστημα, ἐν τοῖς στέρνοις τοῦ ὁποῖου κινεῦνται οἱ κόσμοι· ἡμεῖς δὲ ἐσμέν ἐν τῷ οὐρανῷ ὥσπερ διεμένομεν ἐν τῷ Διὶ ἢ τῷ Σειρίῳ· ἅπασαι αἱ μέχρι τοῦδε σχηματισθεῖσαι ἐν τῇ ἀνθρωπότητι ἰδέαι περὶ τῆς δημιουργίας, τῆς Γῆς, τοῦ οὐρανοῦ, τῆς θέσεως τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ φύσει καὶ τῷ προορισμῷ αὐτῆς, μέλλουσι νῦν ὑποστῆναι μεταβολὴν ἀπόλυτον καὶ ῥιζικὴν. Ὁ ἥλιος τῆς ἀστρονομίας ἐπιλάμπει ἐπὶ τῶν κεφαλῶν μας· παρῆλθεν ἡ νύξ καὶ ἐγένετο ἡμέρα καὶ ἐγένετο φῶς.

Ἡ ἀστρονομία, ὑπολογίζουσα τὰς ἀποστάσεις τῶν ἀστέρων, προλέγουσα τὰς κινήσεις αὐτῶν, ἀποκαλύπτουσα τὴν φυσικὴν καὶ χημικὴν αὐτῶν κατάστασιν, κατεσκεύ-